

Hlas Hospodinův

FS ČCE Plzeň – západní sbor, 8. ledna 2023, 1. neděle po Zjevení (Jiří Tomášek)

Pozdrav: Milost Pána Ježíše Krista, láska Otcova, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen

Uvítání a předzpěv:

Sestry a bratři, milí přátelé. Slavíme 1. neděli po Zjevení, po Vánocích jsme vstoupili do dalšího liturgického období. A zároveň stále ještě stojíme na začátku nového občanského roku. Některé věci, které v těch dalších dnech přijdou nedokážeme nijak ovlivnit. Jiné ale máme ve svých rukou a bude záležet jen na nás, na našich rozhodnutích a volbách. Čím se necháme směřovat? Čemu dovolíme, aby nás to ovlivňovalo a tvarovalo? Jaký hlasům kolem sebe budeme naslouchat? A jakým hlasem k nám dnes promlouvá Hospodin? Kolem těchto otázek bude kroužit dnešní bohoslužba. Vstupme do ní s radostí a chválou, s důvěrou vůči našemu nebeskému Otci: Ve jménu Boha...

Vstupní text – Ž 29:

1 Davidův. Přiznejte Hospodinu, synové Boží, přiznejte Hospodinu slávu a sílu. **2** Přiznejte Hospodinu slávu jeho jména, v nádheře svatyně klanějte se Hospodinu. **3** Hospodinův hlas burácí nad vodami, zahřimal Bůh slávy, Hospodin nad mocným vodstvem. **4** Hospodinův hlas je plný moci, Hospodinův hlas je plný důstojnosti. **5** Hospodinův hlas poráží cedry, Hospodin poráží cedry libanónské. **6** Nutí poskakovat Libanón jak býčka, Sirjón jako mládě jednorozce. **7** Hospodinův hlas křeše plameny ohně. **8** Hospodinův hlas nutí poušť svíjet se v křeči, Hospodin nutí svíjet se v křeči poušť Kádeš. **9** Hospodinův hlas nutí laně k porodu, sloupává z lesních stromů kůru a vše v jeho chrámu volá: „Sláva!“ **10** Hospodin trůnil nad potopou, Hospodin bude trůnit jako král navěky. **11** Hospodin dává svému lidu sílu, Hospodin žehná svůj lid pokojem.

Píseň: 505 Jediný Synu Otce nebeského

Modlitba:

Nebeský náš Otče, dost tápavě vstupujeme do nového času. Jsme jako slepci a nevidíme, co nás čeká, co přichází, co už je možná někde blízko, za rohem. Možná máme někdy obavy. Napadají nás otázky, jaké asi budou ty další dny našeho světa a jaké v tom všem je a má být naše místo. A přesto ty chceš, abychom se nejistoty neděsili. Žehnáš nás pokojem, vedeš k důvěře, že jsme ve tvých rukách. A co víc – promlouváš k nám ve svém Synu, otvíráš nám skrze něj úplně novou dimenzi života. Jako ten dobrý pastýř nás přivádíš k občerstvujícím pramenům, k zeleným pastvinám, tedy nás uvádíš do světa, ve kterém je život, hojnost, smysl, láska... Děkujeme ti, že tohle všechno se děje, že to všechno platí, bez ohledu na to, co se zrovna může dít kolem nás. Děkujeme i za to, že z toho tvého nadějného můžeme brát nejen pro nás, ale i pro náš svět. I dnes tě proto prosíme: Posilni naši víru, oslov nás svým evangeliem, proměňuj našeho ducha, duši i naše tělo. Amen

1. čtení – Iz 42,1-9:

1 „Zde je můj služebník, jehož podepírám, můj vyvolený, v němž jsem našel zalíbení. Vložil jsem na něho svého ducha, aby vyhlásil soud pronárodům. **2** Nekřičí a hlas nepozvedá, nedává se slyšet na ulici. **3** Nalomenou třtinu nedolomí, nezhasí knot doutnající. Soud vyhlásí podle pravdy. **4** Nepochabne, nezlomí se, dokud na zemi soud

nevykoná. I ostrovy čekají na jeho zákon.“ **5** Toto praví Bůh Hospodin, který stvořil nebesa a roztáhl je, zemi překlenul i s tím, co na ní vzchází, jenž dává dech lidu na ní a ducha těm, kdo po ní chodí: **6** „Já, Hospodin, jsem tě povolal ve spravedlnosti a uchopil tě za ruku; budu tě opatrovat, dám tě za smlouvu lidu a za světlo pronárodům, **7** abys otvíral slepé oči, abys vyváděl vězně ze žaláře, z věznic ty, kdo sedí v temnotě. **8** Já jsem Hospodin. To je mé jméno. Svou slávu nikomu nedám, svou chválu nepostoupím modlám. **9** Hle, už nastalo, co bylo na počátku, teď oznamuji nové věci. Dříve než vyraší, vám je ohlašuji.“

Píseň: 246 Pane, dnešek je den chvály

2. čtení – text kázání: Mt 3,13-17

13 Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. **14** Ale on mu bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?“ **15** Ježíš mu odpověděl: „Připust' to nyní; neboť tak je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.“ Tu mu Jan již nebránil. **16** Když byl Ježíš pokřtěn, hned vystoupil z vody, a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho. **17** A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“

Kolem sebe můžeme slyšet mnoho hlasů. Ne, nemyslím teď na naše různé hlasy při společném zpěvu, ani na zpěv ptáků. Mám na mysli hlasy lidí, slova (vyřčená či psaná), která na nás dotírají a útočí ze všech stran, hlasy v podobě sdělení, informací, instrukcí, ale také nároků a výzev... Říkáme, že žijeme v informačním věku, v době, kdy šíření informací dosáhlo doslova závratné rychlosti. Dnes nejsme neinformovaní, ale jsme přehlcní. Není problém důležitou informaci slyšet, ale je problém ji nepřeslechnout a vůbec umět ji rozpoznat v záplavě všech možných informačních braků... Všechna tahle slova a hlasy si na nás dělají nárok. Chtějí zaujmout naši pozornost. Dělají si nárok na to, abychom se jim věnovali ve svém myšlení, uzurpují si náš čas, chtějí ovlivňovat naše jednání. Vůbec nejde jen o reklamu a zboží, ani o útoky na naše peněženky. Jde o něco daleko závažnějšího – o kamínky informací a vjemů, které se postupně skládají dohromady, v podobě názorů a postojů utvářejí náš vlastní svět a stávají se jakýmsi vzorcem, podle kterých se pak rozhodujeme a které bereme do úvahy při všem, co děláme.

Pozornému posluchači jistě neuniklo, že i v biblických textech dnešní neděle se ozývá hlas. Je to hlas Hospodinův – nebo spíš (a kupodivu!) hned několik různých Hospodinových hlasů, které se navzájem doplňují a vytvářejí jakýsi několikavrstevný obraz. I tyto Hospodinovy hlasy si na nás svým způsobem dělají nárok, i ony chtějí spoluvytvářet náš vlastní svět – ovšem na rozdíl od hlasů v našem lidském světě nejsou agresivním útočníkem, ale chtějí být spíš pozváním... Mám za to, že tomuhle Hospodinovu hlasu stojí za to naslouchat, nechat se jím orientovat, utvářet i sytit na naší další cestě životem... Co nám tedy v dnešních slovech Hospodin svým hlasem říká?

První Hospodinův hlas jsme mohli uslyšet v Žalmu 29: „Hospodinův hlas burácí nad vodami..., Hospodinův hlas plný moci, Hospodinův hlas plný důstojnosti. Hospodinův hlas, který poráží cedry, křeše plameny ohně, nutí poušť svítet se v křeči. Hospodinův hlas, který nutí laně k porodu, sloupává z lesních stromů kůru...“ Žalmista ukazuje na hlas Boha Stvořitele, mocný hlas toho, který působí všude a ve všem kolem nás. V textu žalmu se to slovo hlas objeví rovnou sedmkrát – a vy víte, že sedmička je číslo plnosti, celistvosti a dokonalosti. Kdyby-

chom to chtěli vyjádřit jako ti, kteří jsou utvářeni řeckým myšlením a jeho kategoriemi, pak bychom tady hovořili o „hlasu Všemohoucího“. Ale také je to hlas, o kterém Albert Schweitzer mluvil jako o „vůli k životu“, o nezadržitelné síle, která působí ve všem živém. Tahle vůle k životu pochází ze záměru Boha Stvořitele a vždycky se nezadržitelně dere na povrch podobně jako drobná pampeliška, která dokáže prorůst i asfaltovým chodníkem. O téhle Boží moci, která je v pozadí všeho, co jest, máme bratři a sestry vědět. Máme s ní počítat, máme jí důvěřovat a nechat na Bohu samém, kdy a jak se tato moc projeví mezi námi.

Druhým hlasem je hlas Hospodinova služebníka ze slov proroka Izajáše: *„Nekřičí a hlas nepozvedá, nedává se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, nezhasí knot doutnající...“* Na první pohled se může zdát, že se jedná o něco zcela jiného, o pravý opak mocného hlasu Hospodinova, který burácí nad vodami. Tady jde totiž o hlas jemný a tichý, o hlas, který nekřičí, nevnučuje se, prostě nepracuje silou. Je to ta Kristovská moc bezmoci, moc Ukřižovaného, moc, která ve světě vítězí silou své slabosti, moc kříže. Zatímco ten první hlas nás ujišťuje o Boží vládě a moci nad světem, služebníkův hlas ujišťuje o tom, že Bůh je přítomen i v slabostech, v prohrách, ve špatně rozdaných kartách, prostě všude tam, kde my lidé už dávno nic nečekáme, kde nevidíme žádnou cenu ani žádnou naději. Právě tam je Bůh aktivní, právě tam jedná, právě všude tam je s námi. Tenhle Kristův hlas zcela obrací naruby všechna lidská měřítka, a proto je to hlas, který vede k lásce bez podmínek, k úctě k druhým, respektu k jinakosti, ocenění bezvýznamného. Tenhle hlas je ujištěním o Boží lásce navzdory všemu, a proto je také nositelem pokoje. Bratři a sestry, stojí za to naslouchat tomuto hlasu. Nezapomínat na to, že první budou poslední, že blahoslavení jsou ti chudí duchem, tišší, plačící..., že k životu vede úzká cesta, kterou jen málokdo nalézá. Nepřeslechněme ani tento hlas, zvláště proto, že je tak tichý...

A konečně tady máme třetí Hospodinův hlas, hlas, který zaznívá při Ježíšově křtu z otevřeného nebe: *„Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“* Tenhle hlas zaznívá nejprve kvůli Ježíšovi samotnému. Je to osobní ujištění od Otce o Ježíšově synovství, je pro Ježíše potvrzení jeho poslání ve světě, zaslíbení, které ho má provázet a posilovat v těžkých chvílích (jak se záhy ukáže v pokušení na poušti).

Tenhle nebeský hlas ale zaznívá také kvůli posluchačům a čtenářům evangelia, ke kterým patříme i my. Máme hned na začátku Ježíšova příběhu vědět, že v tomhle muži jedná sám Bůh, že on jako Syn je Božím vyslancem, představitelem Otce, obrazem a zpřítomněním toho, koho nikdy nikdo neviděl. Ježíš nám přišel ukázat, jaký je jeho Otec, jaký je náš Otec. Hlas z nebe nám tedy ukazuje na Syna – abychom v něj věřili, jemu naslouchali, jeho následovali.

Hlas z nebe zaznívá ale i pro nás osobně. Není tady jen pro Ježíše, může tu být i pro nás, jako by to Otec říkal přímo nám. Kdykoli totiž zůstáváme ve víře, kdykoliv se Bohu odevzdáváme a svěřujeme, platí, že i nad námi se „otevírají nebesa“, propojuje se nebe se zemí, věčné a časné, a ozývá se tichý, osobní hlas Ducha svatého k nám: *„Ty jsi můj milovaný syn, má milovaná dcera. Pojď za mnou.“*

Je začátek dalšího období, vstoupili jsme do nového roku. Právě proto máme vědět, že (1) Bůh svoji životodárnou mocí stále působí v našem světě. Že (2) Boží cesty nejsou cestami síly, ale cestami lásky. A také (3) že i nad námi se otevírají nebesa a zaznívá Boží ujištění o tom, že jsme jeho děti. Amen

Hudební mezihra

Píseň: 344 Věříme, vládne Hospodin (S 367 jiná tónina)

Ohlášky:

Přímluvná modlitba

Píseň: S 152 Kdo zná mě líp

Poslání – Sk 10,34-36:

34 A Petr se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestraní, **35** ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé. **36** To je ta zvěst, kterou Bůh poslal synům izraelským, když vyhlásil pokoj v Ježíši Kristu. On je Pánem všech.

Požehnání – Zj 1,4-5a:

Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země.

Píseň: 702 Krásná je modrá obloha